

សៀវភៅដានីយ៍លៃ — លេខសាមសិបបួនមួយ

និមិត្តសញ្ញាពុទ្ធសាសនាប្រកបដោយសេចក្តីសុខសាន្តៈ

បរិកបង្ហាញសញ្ញាសំខាន់ៗបុរេត្ថិសាស្ត្រនៃចលនាមីឡឡាយ

និងនិមិត្តសញ្ញាដែលបានបិទត្រង់នៃទស្សនវិស័យ

Jeff Pippenger

2023-12-31

ជំពូកទីមួយនៃដានីយ៍លៃតំណាងឲ្យបុរេត្ថិសាស្ត្រនៃវេទនាមីឡឡាយ និងទីតាំង ចាប់ពីថ្ងៃទី ១១

ខែសីហា ឆ្នាំ ១៨៤០ រហូតដល់ថ្ងៃទី ២២ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៨៤៤។

ជំពូកទីបួននៃដានីយ៍លៃក៏ពិភាក្សាអំពីបុរេត្ថិសាស្ត្រនៃវេទនាមីឡឡាយ និងទីតាំង ចាប់ពីឆ្នាំ

៧២៣ មុន គ.ស. រហូតដល់ថ្ងៃទី ២២ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៨៤៤។ ជាក់ជាមិនខាន

ការមើលឃើញនេះមិនអាចទៀងទាត់បាន បើគ្មានវិធីសាស្ត្រនៃក្បួនច្បាប់កុរោយ

“បន្ទាត់លើបន្ទាត់”។

នៃកុនុងជំពូកទីបួន

និមិត្តសញ្ញាគឺជានិមិត្តសញ្ញាពុទ្ធសាសនាដ៏ស្មុគស្មាញយ៉ាងខ្លាំងមួយ។ ពេលយើងចាប់

ផ្តើមពិចារណាអំពីការបរិកបង្ហាញនៃសុសន្តិវិស័យនៃទស្សនវិស័យនៃកុនុងបុរេត្ថិសាស្ត្ររបស់

William Miller នោះ

វាសំខាន់ណាស់ដល់យើងក្នុងការកំណត់អំពីអ្វីដែលគាត់តំណាងឲ្យ។

ស្ថិតិលើកទីពីរបស់និមិត្តសញ្ញា មិនខុសពីស្ថិតិលើកទីពីរបស់ William Miller ឡើយ

គឺតំណាងឲ្យ “បុរេពិរដង” នៃ លើកទី ២៦ ដល់ជាខុសស្រេចឡាយពុទ្ធសាសនាដែលត្រូវបានបោះ

ពិរដងនៃទាំងមូលឲ្យបាត់បង់ជាមួយគ្នា។

នៃពេលដានីយ៍លៃបកស្រាយស្ថិតិលើកទីបួននៃកុនុងជំពូកទីបួន

គាត់បានព្យាយាមស្រាវជ្រាវអំពីការជំនុំជម្រះមួយដល់នឹងមកដល់ ហើយដោយការផ្ទេរចិត្តនោះ

គាត់បានក្លាយជាគំរូនៃការបកស្រាយនៃវេទនាមីឡឡាយ ដល់បានចូលមកក្នុងបុរេត្ថិសាស្ត្រនៃ

“ពេលវេលានៃបញ្ចប់” កុនុងឆ្នាំ 1798។

នៃពេលវេលាជំនុំជម្រះដល់និមិត្តសញ្ញាគួរឲ្យមានចំណាប់អារម្មណ៍នឹងមកដល់នោះ បានមកដល់

ការមកដល់នោះជានិមិត្តសញ្ញាប្រដាប់ថ្ងៃទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844

នៃពេលវេលាជំនុំជម្រះស៊ើបអង្កេតបានចាប់ផ្តើម។ កុនុងជំពូកទីបួន

ទាំងសារព្យាបាលដល់ដានីយ៍លៃបានផ្តល់

និងការមកដល់នៃការជំនុំជម្រះដល់ទាក់ទងនឹងសារព្យាបាលនោះ

គួរឲ្យមានចំណាប់អារម្មណ៍ដោយពាក្យ «ម៉ោង»។ «ម៉ោង» នៃការជំនុំជម្រះរបស់និមិត្តសញ្ញា

តំណាងឲ្យ «ម៉ោង» នៃការជំនុំជម្រះរបស់ព្រះនៃកុនុងសារព្យាបាលនៃវេទនាមីឡឡាយ។

វាក៏ជានិមិត្តសញ្ញាប្រដាប់ «ម៉ោង» នៃច្បាប់ចុងភោគីយ៍ផងដែរ

នៃពេលវេលាជំនុំជម្រះបុរេត្ថិសាស្ត្ររបស់ព្រះចាប់ផ្តើម។ បន្ទាប់មក

ផ្ទុកនៃដានីយ៍លៃជំពូកទីបួនដល់តំណាងឲ្យការមកដល់នៃសារព្យាបាលនៃវេទនាមីឡឡាយនៃឆ្នាំ

1798 និងការមកដល់នៃវេទនាមីឡឡាយថ្ងៃទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844

ដល់គួរឲ្យមានចំណាប់អារម្មណ៍ដោយពាក្យ «ម៉ោង» នោះ គួរឲ្យមានចំណាប់អារម្មណ៍ក្នុងការឆ្លើយតបវិញ

ហើយពង្សាវតារបន្តមក។ បច្ចុប្បន្ននៃការផ្ទេរចិត្តឆ្លើយតបវិញ ហើយពង្សាវតារបន្តមក

គឺជាបច្ចុប្បន្ននៃពុទ្ធសាសនាដ៏ស្មុគស្មាញដល់ក្រឹត្យមានមុតងហើយមុតងទៀតនៃកុនុងទំនាយ

ប៉ុន្តែតាមពិតសេនាទីក្នុងសភាស្រីក៏ដូចជាប្រជាជនដែរ។

នាពេលដែលនិមិត្តរូបស្រីមានមកដល់ «ម៉ោង» នៃការជំនុំជម្រះ នោះ «បុរសវិវាហ»
ដែលជាការជំនុំជម្រះរបស់គាត់ បានចាប់ផ្តើមឡើង
ហើយក្នុងនាមជាស្រីចេញតាមខាងជើង
គាត់បានតំណាងឲ្យការជំនុំជម្រះដែលបាននាំមកលើគម្រោងជើងនៃអីស្រាអែល ក្នុងឆ្នាំ
723 មុន គ.ស។ គាត់ត្រូវបានប្រទានចិត្តតន្ត្រីស្រស់ស្អាត ហើយស្រស់ស្អាត
គឺជានិមិត្តរូបនៃក្នុងព្រះបន្ទូលទំនាយនៃព្រះគម្ពីរ ហើយចាប់ពីឆ្នាំ 723 មុន គ.ស.
រហូតដល់ឆ្នាំ 1798 គាត់បានតំណាងឲ្យទម្ងន់ពីរនៃសាសនាមិនជឿ
ដែលជាបុរាណបទដែលតែងតែត្រូវបានជញ្ជីកញ្ជាបនៃក្នុងសភាស្រីក៏ដូចជាប្រជាជនដែរ។

ក្នុងរយៈពេលមួយពាន់ពីររយហុកសិបបួន ដែលតំណាងឲ្យមួយពាន់ពីររយហុកសិបបួន
គាត់បានតំណាងឲ្យអំណាចបំផ្លាញរបស់សាសនាពហុទេវតា ហើយបន្ទាប់មក
ក្នុងរយៈពេលមួយពាន់ពីររយហុកសិបបួនទៀត
ដែលជានិមិត្តរូបនៃមួយពាន់ពីររយហុកសិបបួន
គាត់បានតំណាងឲ្យអំណាចបំផ្លាញរបស់ប៉ាប។
សូមលើកលែងអំណាចបំផ្លាញទាំងពីរនេះគឺដូចគ្នា ពីព្រោះប៉ាបនិយមគ្រាន់តែជាសាសនាពហុ
ទេវតាដដែលពាក់សម្បកនៃការប្រកាសថាជាគ្រិស្តសាសនាប៉ុណ្ណោះ។

នាពេល «ចុងបញ្ចប់នៃថ្ងៃទាំងឡាយ»
ដែលជានិមិត្តរូបនៃមួយពាន់ពីររយហុកសិបបួននៃក្នុង សាសនា ជំពូក ១២
ដែលតំណាងឲ្យ «ពេលវេលានៃបញ្ចប់» ក្នុងឆ្នាំ ១៧៩៨
នគរបស់គាត់ត្រូវបានសុំឡើងវិញដល់គាត់។ សក្ខីភាពនៃ សាសនា ៤
និងព្រះវិញ្ញាណនៃការព្យាករណ៍ បញ្ជាក់ថា
នាពេលនគរបស់គាត់ត្រូវបានសុំឡើងវិញនាពេល «ចុងបញ្ចប់នៃថ្ងៃទាំងឡាយ»
គាត់ជាមនុស្សមុនគេដែលបានប្រើចិត្តហើយ។ បន្ទាប់មក
គាត់ក្លាយជានិមិត្តរូបនៃការព្យាករណ៍នៃសេចក្តីពិតដ៏សំខាន់បំផុតបុរាណ។
គាត់ក្លាយជាតំណាងដ៏បំផ្លាញការរាងអំណាចនាគនៃសាសនាមិនជឿព្រះ
ដែលគាត់បានតំណាងនៃក្នុងពាក់កណ្តាលដំបូងនៃ «បុរសវិវាហ» របស់គាត់
និងអំណាចសក្រាន់បាត ដែលគាត់បានតំណាងនៃក្នុងពាក់កណ្តាលចុងក្រោយនៃ
«បុរសវិវាហ» របស់គាត់។ ក្នុងនាមជានិមិត្តរូបនៃអំណាចទាំងពីរនេះ
ដោយឈរជានគរបស់សុំឡើងវិញនាឆ្នាំ ១៧៩៨
បន្ទាប់មកគាត់តំណាងឲ្យអំណាចបំផ្លាញបំផុតបំផ្លាញទីបី (ព្យាករណ៍ក្នុងក្រុម)
ដែលត្រូវស្វែងយល់អស់រយៈពេលចិត្តសិបបួនជានិមិត្តរូបនៃ
ខណៈដែលស្រីពេទ្យនៃទីសក្រាន់បាតបំផ្លាញ។ ក្នុងនាមជាស្រីចេញហែបឡូន
និមិត្តរូបសា តំណាងឲ្យតំណាងដ៏បំផ្លាញការរាងអំណាចទាំងបី
ដែលនឹងក្លាយជាហេតុនៃសម័យទំនើបនៃថ្ងៃចុងក្រោយៗ
ដែលបន្ទាប់មកនាំទៅដល់ការរំលោភនៃអាម៉ាតឌេន។

គាត់ក៏បានតំណាងឲ្យកំណើតនៃហេតុអ្វីដែលក្នុងនាមជាសក្រាន់បាតនៃដី
ដែលបានចាប់ផ្តើមឡើងនាឆ្នាំ 1798 ក្នុងសភាពជាតិកូនចៀម
ដោយត្រូវបាននិមិត្តរូបតាមរយៈបទពិសោធន៍នៃការប្រើចិត្តរបស់គាត់។ នាពេលនោះមួយ
គាត់ក៏តំណាងឲ្យសុនដៃទាំងពីរនៃលើសក្រាន់បាតនៃដីដងដៃ ដែលសុនដៃទាំងនោះ
គឺជាធារណរដ្ឋបនីយម និងប្រភេទស្រុកនីយម

ដោយគំណាងឲ្យកម្ពុលាំងរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក ដដែលជាអ្វីដែលមានអនុញ្ញាតឲ្យបុរេសេន
ោះកុលាយជាបុរេជាតិដែលទទួលបានការអនុគ្រោះបំផុតក្នុងពិភពលោក។ ទោះយ៉ាងណា
នោះចុងបញ្ចប់នៃរយៈពេលចិត្តសិបឆ្នាំនាំជានិមិត្តរូបនោះ
សុនដៃទាំងពីរនោះនឹងត្រូវបានគំណាងជាសាធារណរដ្ឋនិយមក្របតំជនឡើ
និងប្រកាសសេចក្តីនិយមក្របតំជនឡើ ដោយសុនដៃទាំងពីរត្រូវបានបង្កើតជា ពីរចំណាត់។
សុនដៃនៃសាធារណរដ្ឋនិយមនឹងរួមមានគណបក្សសហរដ្ឋជាតិបក្សយេយ
ដដែលបើកចំហររំលងគោលការណ៍ពិសិដ្ឋនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ
និងគណបក្សសាធារណរដ្ឋ ដដែលប្រកាសថាខ្លួនជាអនុកការពារ
និងជាម្ចាស់ជើងឯកនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ប៉ុន្តែក្នុងការពិភាក្សា
បដិសេធគោលការណ៍ពិសិដ្ឋនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ខណៈដែលជួរសេរីសហរដ្ឋអាមេរិក និងទម្រង់
បំផ្លាញមានអាទិភាពលើគោលការណ៍ដែលមាននៅក្នុងឯកសារពិសិដ្ឋនោះ។

ភាគីទាំងពីរនោះ ត្រូវបានគំណាងជាគំរូដោយពួកសាឌូស៊ី និងពួកផារីស៊ី
នៅក្នុងសម័យព្រះគ្រីស្ទ។ វិញ្ញាណរបស់ពួកសាឌូស៊ី និងពួកផារីស៊ី
ក៏នឹងត្រូវបានសម្រង់ឡើងនៅក្នុងសុនដៃនៃប្រកាសសេចក្តីនិយមក្របតំជនឡើផងដែរ
ដោយមានក្រុមមួយគាំទ្រការច្បាប់បង្កប់នៃអាទិភាព
ហើយក្រុមមួយទៀតគាំទ្រការច្បាប់បង្កប់នៃសហប្រតិបត្តិការ។
សូមកត់សម្គាល់ដែលមានបុរេចិត្តរបស់ប្រើកូនសោ នៅ "ចុងបញ្ចប់នៃថ្ងៃទាំងឡាយ"
ក្នុងឆ្នាំ 1798 គំណាងយ៉ាងសមស្របនៃសហរដ្ឋអាមេរិក
និងសុនដៃទាំងពីររបស់សហរដ្ឋអាមេរិកពីដើម ជានិមិត្តរូបទាំងបី—សហរដ្ឋអាមេរិកពីដើម
និងសុនដៃទាំងពីររបស់វា—ត្រូវបានកំណត់ទុកជាមុនថា
នឹងផ្តល់សេចក្តីសុខដុមរិតឲ្យមនុស្សជាតិ។

នៅចុងបញ្ចប់នៃ «បុរេពិភពលោក» របស់គាត់
និមិត្តរូបសាធារណរដ្ឋនៃគំណាងឲ្យគំណាត់ដដែលកំណត់សម្គាល់ថា
នគរបាប៊ីឡូនតាមន័យពិតរបស់គាត់
ជានិមិត្តរូបនៃហេប៊ីឡូនសម័យទំនើបនៅក្នុងក្រុម ដដែលបង្កើតឡើងដោយនាគ
សត្វសាហារ និងហោរាក្នុងកុលាយ។ គាត់ក៏បានគំណាងឲ្យអង្គភាពពុទ្ធករណ៍ទាំងបី
ដែលត្រូវបានគំណាងដោយសត្វសាហារពីដើមមានសុនដៃពីរ
ដែលផ្តល់សេចក្តីសុខដុមរិតឲ្យមនុស្សជាតិជាតិ ក្នុងអំឡុងពេលចិត្តសិបឆ្នាំនាំជានិមិត្តរូប
ដែលស្ថិតនៅលើស្រទាប់ស្រទាប់របស់គាត់។
ជាការផ្សព្វផ្សាយនៃគោលការណ៍ដែលនគរបាប៊ីឡូនតាមន័យពិតរបស់គាត់ គឺជានគរនោះឯងដែលជាគំរូនៃគរ
ដែលសោយរាជ្យអស់រយៈពេលចិត្តសិបឆ្នាំនាំជានិមិត្តរូប។

និមិត្តរូបសញ្ញារបស់ប្រើកូនសោ ក្នុងជំពូកទីបួន
ត្រូវយកមកដាក់សរុបគ្នាជាមួយជំពូកទីមួយ។ នៅពេលអនុវត្តតាមបែបនេះ
វានាំឲ្យសញ្ញាសម្គាល់តាមដំណាក់កាលនៃប្រវត្តិសាស្ត្រមីឡូរ៉ាយ មករួមបញ្ចូលគ្នា
ហើយបញ្ជាក់សេចក្តីពិតជាច្រើននៃនិមិត្តរូបនៃទេវតាអ៊ីឡូរ៉ាយ
ដែលត្រូវបានបើកក្នុងពេលនោះ។ គ្រឹះ និងសសរគោលកណ្តាលនៃចលនាមីឡូរ៉ាយ
គឺជាសំណួរ និងចម្ងល់នៃក្រុមនិយាយដដែល ជំពូកទីបួន ខទីដប់បី និងខទីដប់បួន។
សំណួរនោះគឺ៖ «និមិត្តរូបអំពីយញ្ញបូជាបុរេចុង ដៃនៃការរំលងដៃបំផ្លាញ
ដោយបុគ្គលទាំងបីសុទ្ធ និងពួកពលបរិវារឲ្យត្រូវបានលុបចោលម្តង
នឹងមានរយៈពេលយូរប៉ុណ្ណា?»

ក្នុងចំណោមពាក្យដែលបានបន្តថែរក្សា បើមិនដល់រាប់ពាន់ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរ មានតែពាក្យដែលបានបន្តថែរក្សាថា «យញ្ញបូជា» ប៉ុណ្ណោះ។
ដល់ការបំផុសគំនិតនៃទេវភាពបានកំណត់ថា មិនមែនជាបុរសអត្តបទនោះទេ។
នៅពេលដកពាក្យនោះចេញយ៉ាងគ្រឹមគួរ វាបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា «បុរាណចុង
និងការរំលង» ជាអំណាចបំផុសបង្កកុំឱ្យសង្កត់សង្ខេបពីរដាច់ដោយឡែកពីគ្នា។ បងស្រី
វ៉ាយត៍ បានកំណត់យ៉ាងជាក់លាក់ថា ពាក្យ «យញ្ញបូជា»
ត្រូវបានបន្តថែរក្សាដោយបុរាណាចារ្យមនុស្ស ហើយមិនអនុវត្តចំពោះអត្ថបទនោះឡើយ
ហើយនៅក្នុងបទដ្ឋានដដែលនោះផងដែរ គាត់ក៏បានកំណត់ថា ពួកមីលូណេវ៉ាយត៍
គ្រឹមគួរក្នុងការកំណត់ថា «បុរាណចុង» គឺជាលទ្ធផលនៃការ
ពាក្យវេយ្យាករណ៍នៅក្នុងសំណួរខែទីដប់បី
ត្រូវបានព្រះគ្រីស្ទកំណត់យ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្នតាមរយៈសំណួរបស់បងស្រី វ៉ាយត៍
ហើយនៅពេលដែលវាត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយអត្ថបទនានា
និងសេចក្តីណែនាំបន្តថែរក្សាដែលបានបំផុសគំនិត នោះសំណួរគឺ៖
«តើនិមិត្តអំពីអំណាចបំផុសបង្កកុំឱ្យសង្កត់សង្ខេបទាំងពីរ គឺលទ្ធផលនៃការ
និងអំណាចសម្រេចប៉ាប ដល់នឹងជាន់ឈ្នួលទាំងទីបរិសុទ្ធ និងបុរាណាចារ្យរបស់ព្រះ
នឹងមានរយៈពេលយូរប៉ុណ្ណា?»

ដូច្នេះ នៅពេលដែលប្រើកូនសោ ត្រូវបានកំណត់ឱ្យស្ថិតនៅក្នុង
«ពេលវេលាចុងបញ្ចប់» នៅឆ្នាំ 1798 នោះ
គាត់កំពុងកំណត់ឱ្យមនុស្សម្នាក់ដែលបានប្រើចិត្ត ហើយដូច្នេះក៏កំណត់ឱ្យ
«ពួកមានបុរាណាចារ្យ» ដល់នឹងយល់អំពីសេចក្តីរីករាយ
និងមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃសាសនាអាដរនៃទីសុត។ ការប្រើចិត្តរបស់គាត់កំណត់អត្ថសញ្ញាណ
«ពួកមានបុរាណាចារ្យ» ដល់យល់អំពី «ការកើនឡើងនៃចំណេះដឹង»
ដែលត្រូវបានបំភ្លឺក្នុងពេលនោះ ប៉ុន្តែនិមិត្តសញ្ញាពុទ្ធសាសនាផ្ទាល់របស់គាត់បង្ហាញ
យ៉ាងច្បាស់អំពីបុរាណាចារ្យសាសនាដែលជាបុរាណាចារ្យនៃសំណួរថា
«និមិត្តនេះអំពីអំណាចបំផុសបង្ករបស់ព្រះវរបិតា និងអំណាចសម្រេចប៉ាប
ដល់នឹងជាន់ឈ្នួលបុរាណាចារ្យរបស់ព្រះ (កងទី៣) និងទីបរិសុទ្ធរបស់ព្រះ
នឹងបន្តរយៈពេលប៉ុណ្ណា?»។ ជានិមិត្តសញ្ញានៃ «ព្រះហស្តចារិយាមានបុរាណាចារ្យ» ម្នាក់
ដល់យល់អំពី «ការកើនឡើងនៃចំណេះដឹង» គាត់កំណត់ឱ្យ William Miller ពីព្រោះ Miller
គឺជានិមិត្តសញ្ញានៃពួកអ្នកដដែលជា «ពួកមានបុរាណាចារ្យ»
នៅក្នុងបុរាណាចារ្យសាសនាដែលបានចាប់ផ្តើមនៅក្នុង «ពេលវេលាចុងបញ្ចប់» នៅឆ្នាំ
1798។

និមិត្តសោជានិមិត្តសញ្ញានៃសញ្ញាសម្គាល់ផ្សេងៗ «គ្រាចុងបញ្ចប់»
ហើយនៅពេលយកទៅដាក់សរសេរលើជំពូកទីមួយ
គាត់កំណត់ឱ្យការមកដល់នៃវេត្យាទិយ្យនៅពេលនោះផងដែរ
ពីព្រោះនៅក្នុងជំពូកទីបួន «ម៉ោង» ដល់ជានិយ័នៃផ្តល់សារព្រះមានដល់និមិត្តសោ
គឺជាសញ្ញាបញ្ជាក់ពេលវេលានៃវេត្យាទិយ្យមានមកដល់ ហើយនោះគឺឆ្នាំ 1798។ «ម៉ោង»
ដល់ការជំនុំជម្រះរបស់និមិត្តសោមានមកដល់ កំណត់ឱ្យ «ម៉ោង»
នៃការចាប់ផ្តើមការជំនុំជម្រះស៊ើបអង្កេតរបស់ព្រះ នៅថ្ងៃទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844។ ស
ញ្ញាសម្គាល់ផ្សេងៗដែលបង្ហាញឱ្យដឹងដោយនិមិត្តសញ្ញារបស់និមិត្តសោនៅក្នុងជំ
ពូកទីបួន គឺ 723 មុនគ.ស., 538, 1798 («គ្រាចុងបញ្ចប់») និងថ្ងៃទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844។

សញ្ញាសម្គាល់តាមផលបូរណ៍នៃប្រវត្តិសាស្ត្រមីឡូឈីយ៉ា ក្នុង ដានីយ៉ែ ជំពូកទីមួយ
ចាប់ផ្តើមដោយ យោងតាម ដល់ជានិមិត្តរូបនៃការផ្តល់អំណាចដល់សារដ្ឋប្ប
ដល់មានមកដល់នៃ «ពលរដ្ឋនៃចុងបញ្ចប់» ក្នុងឆ្នាំ 1798។
ការផ្តល់អំណាចដល់សារដ្ឋប្ប ដល់តំណាងដោយ យោងតាម កំណត់ចុងទី 11 ខែសីហា ឆ្នាំ
1840។ ការចុះហត្ថលេខានេះ យោងតាម
ចាប់ផ្តើមរយៈពេលចិត្តសិបឆ្នាំនៃការគ្រប់គ្រងរបស់ហាប៊ីឡូន
ដល់បញ្ចប់ដោយព្រះរាជក្រឹត្យរបស់ ស៊ីស។ ជំពូកទីមួយនៃ ដានីយ៉ែ
កំណត់អត្តសញ្ញាណដំណើរការសាកល្បងបីជំហាន
ដល់គួរមានតំណាងជាការសាកល្បងអាហារ
បន្ទាប់មកដោយការសាកល្បងដោយការមើលឃើញ
ដល់បញ្ចប់ដោយការផ្តើមស្ថេរភាពសម្រាប់។ ការសាកល្បងទាំងបីនេះតំណាងឲ្យចុងទី 11
ខែសីហា ឆ្នាំ 1840 នៃពេលវេលាមានប្រទេសភាព
ដល់មិនតិចជាងព្រះយស្មើគ្រិស្តទូទាំងផ្ទាល់ មានយ៉ាងចុះពីស្ថានសួគ៌មក
ជាមួយនឹងស្រៀវភៅក្នុងមួយ ដល់នៃពេលវេលានេះ បុរសសក្តិសមទាំងបី ប្រើប្រាស់ «បរិក្ខេប»
ដូចជា ដានីយ៉ែ និងអ្នកសក្តិសមទាំងបី មានផ្ទៃសរសៃបរិក្ខេបអាហារបន្តលើ
ជំនួសអាហាររបស់ហាប៊ីឡូន។

ការសាកល្បងទីពីរនៃដំណើរការនេះ មានតំណាងឲ្យការបង្ហាញឲ្យឃើញនៃការបដិសេធនៃ
របស់ពួកជំនុំប្រតិភូស្ថេរភាពចំពោះសាររបស់ Miller (សាររបស់ទេវតាទីមួយ)
ខណៈដែលនៃពេលវេលានេះ អាចមើលឃើញការបង្កើតក្រុមរាងចលនា Millerite និងពួកជំនុំ
ប្រតិភូស្ថេរភាពដល់នៃពេលវេលានេះមានចាប់ផ្តើមគ្នាទីពេញការណ៍របស់ខ្លួនជាប្រតិភូស្ថេរភាព
ក្នុងជំនុំ។ ការបង្កើតក្រុមរាងក្រុមទាំងពីរនេះ
មានចូលរួមដូចគ្នានឹងការដល់សាច់របស់ដានីយ៉ែ និងបុរសសក្តិសមទាំងបី
មើលនៃស្រស់លុអ និងធាតុលុអជាង ដោយសារមានបរិក្ខេបអាហារស្ថេរភាព
ជំនួសអាហាររបស់ហាប៊ីឡូន។
ការបង្កើតនេះគួរមានសម្គាល់នៃចុងឆ្នាំព្រះគម្ភីរនៃឆ្នាំ 1843 (ចុងទី 19 ខែមេសា
ឆ្នាំ 1844) នៃពេលវេលាដែលគុណពន្យារពេលនៃពាក្យប្រៀបប្រដូចអំពីព្រហ្មចរិទាំងដប់
មានមកដល់។

ការសាកល្បងទីបី ដល់ជាការសាកល្បងសំខាន់បំផុត តំណាងឲ្យចុងទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ
1844 នៃពេលវេលា បន្ទាប់ពីរយៈពេលបីឆ្នាំ «ម៉ោង» នេះមានមកដល់
ដល់នៃប្រឹក្សាសេរីខ្លួនឯងមានវិនិច្ឆ័យ ហើយបុរសសាសនា ដានីយ៉ែ
និងបុរសមានគុណធម៌ទាំងបី «លើសជាងដប់ដង» ប្រៀបនឹងអ្នកបុរាណសាស្ត្រហាប៊ីឡូន។
ការដាក់ជំពូកទីបួននៃដានីយ៉ែ ពីលើជំពូកទីមួយ
បង្កើតឲ្យមានសញ្ញាសម្គាល់តាមផលបូរណ៍នៃប្រវត្តិសាស្ត្រមីឡូឈីយ៉ា
ដោយចាប់ផ្តើមពី «ពលរដ្ឋនៃទីបញ្ចប់» នៃឆ្នាំ 1798;
ការប្រទានអំណាចដល់សាររបស់ទេវតាទីមួយ នៃចុងទី 11 ខែសីហា ឆ្នាំ 1840;
ការខកចិត្តលើកទីមួយ នៃចុងទី 19 ខែមេសា ឆ្នាំ 1844;
និងការខកចិត្តដ៏ធំនៃចុងទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844។

ក្នុងការកំណត់សម្គាល់ព្រឹត្តិការណ៍ជាក់លាក់នៃប្រវត្តិសាស្ត្រ Millerite ជំពូកទាំងពីរ
នៃពេលវេលាមកជាប់បញ្ចូលគ្នា «បន្ទាប់ពីបន្ទាប់» បង្ហាញសាររបស់ទេវតាទីមួយ
កំណត់អត្តសញ្ញាណអំណាចបំផុតបំផុតទាំងពីរ

ដដែលជាបុរាណបទនៃគោលលទ្ធផលមូលដ្ឋានអំពីការពាន់បីរយចុង
ហើយក៏បង្ហាញដំណើរការសាកល្បងបីជំហាននៃ ដានីយ៍លែ ១២
ដដែលតែងតែកើតឡើងនូវពេលស្ងៀរភ្លេចដានីយ៍លែគួរឱ្យមានប្រឹក្សា។

ពួកគេក៏កំណត់សម្គាល់ផងដែរថា នប្លែកនូវសោរ
ក្នុងនាមជានិមិត្តសញ្ញានៃអនុកប្បវត្តន៍នៅឆ្នាំ 1798
ដោយគ្រប់ជាមួយនឹងសុបិនលើកទីពីរបស់គាត់នៅជំពូកទីបួន តំណាងឲ្យ William Miller
ដដែលចូលរួមរស់គាត់គួរកុំឈរជាស្មន់ប្លែកស្មើគ្នា។ កិច្ចការរបស់ William Miller
ដដែលតំណាងឲ្យសេចក្តីពិតមូលដ្ឋាននៃអាជ្ញាធរទីសីម
គួរឱ្យមានតំណាងនូវលើកតារាងទាំងពីរបស់ហាហុកុក
ហើយព្រះមានដឹកនាំក្នុងការផលិតតារាងបរិសុទ្ធទាំងពីរនោះ។

មានសេចក្តីពិតទំនាយជាច្បាស់នូវការ ដដែល Miller មិនមានយើងយ៉ាងត្រឹមត្រូវ
ពីព្រោះទស្សនវិស័យរបស់គាត់អំពីបុរាណសាស្ត្រទំនាយ មិនអនុញ្ញាតឲ្យគាត់ស្គាល់ថា
មានអំណាចបំផុតស្រដៀងគ្នាជាមួយបុរាណសាស្ត្រ គឺមិនត្រឹមតែសាសនាហាហុកុក (នាគ) ប៉ុណ្ណោះទេ
សាសនាហាហុកុក (សត្វ) ផងដែរ ប៉ុន្តែថែមទាំងប្លែកស្មើគ្នាជាមួយគ្នា (ហាហុកុកក្នុងកុលាយ)
ផង។ តាមការដឹកនាំរបស់ព្រះ ការយល់ដឹងទំនាយទាំងនោះរបស់ Miller
ដដែលគួរឱ្យមានតំណាងដោយទស្សនវិស័យរបស់គាត់ក្នុងបុរាណសាស្ត្រ
មិនគួរឱ្យមានតំណាងនូវលើកតារាងបរិសុទ្ធទាំងពីរបស់ហាហុកុកឡើយ។

សុបិនទីពីរបស់នប្លែកនូវសោរ ក្នុងជំពូកទីបួននៃសៀវភៅដានីយ៍លែ
តំណាងឲ្យសុបិនទីពីរបស់វិល្លីយ៉ាម មីឡែន។ សុបិនទាំងពីរនេះស្មើគ្នាអំពី «បុរាណសាស្ត្រ»
ហើយសុបិនរបស់មីឡែន កំណត់បង្ហាញអំពីការបដិសេធកិច្ចការរបស់គាត់
ដដែលមានចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ 1863
និងកាន់តែខ្សោយទៅទៀតដល់សម័យកែប្រែកំណែសាសនាអន្តរក្រម។
សុបិនទាំងពីរបញ្ចប់ដោយនគរមួយដដែលគួរឱ្យមានសុដាវឡើងវិញ
បន្ទាប់ពីរយៈពេលនៃការខ្វះខាតខ្ពស់។ ដោយហេតុនេះ
យើងនឹងពិចារណាសុបិនទីពីរបស់មីឡែន ជាមុនសិន
មុននឹងយើងពិចារណាដោយផ្ទាល់អំពីនិមិត្តសញ្ញានៃទស្សនវិស័យ
ដដែលគួរឱ្យមានប្រឹក្សានៅឆ្នាំ 1798។

«ខ្ញុំមានសុបិនថា ព្រះជាម្ចាស់ ដោយព្រះហស្តកម្មដដែលមិនអាចមើលឃើញ
មានបញ្ជូនបុរាណសាស្ត្រដដែលគេប្រើឱ្យដឹងយ៉ាងវិសាលភាពឲ្យខ្ញុំ
មានបញ្ជូនដោយបុរាណសាស្ត្រដដែលនឹងទទឹងបុរាណសាស្ត្រជាច្បាស់ បង្កើតពីលើអប្បបរមា
និងគុណធម៌ ដដែលមានបញ្ជូនលម្អិតយ៉ាងវិសាលភាព។ នឹងបុរាណសាស្ត្រនោះ
មានកូនស្រីមួយគ្រប់គ្រងជាមួយ។ ខ្ញុំក៏យកកូនស្រីនោះទៅកុលាម
ហើយប្រើប្រាស់នោះចេញ ពេលនោះ ដោយសេចក្តីអស្ចារ្យ
និងការគ្រប់គ្រងដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំមានយើងថា
វាពេញដោយគ្រឿងអលង្ការគ្រប់បុរាណសាស្ត្រ និងគ្រប់ទំហំ ពេជ្រ គ្រឿងមានតម្លៃ
និងកាកសំណល់និងប្រាក់គ្រប់ទំហំ និងគ្រប់តម្លៃ
ដដែលមានរៀបចំយ៉ាងស្រស់បំព្រងនូវតាមកន្លែងនីមួយៗរបស់វាក្នុងបុរាណសាស្ត្រ
ហើយដោយមានរៀបចំដូចនោះ វាមានបញ្ចប់ពេញលេញ និងស្រស់រឿងមួយ
ដដែលមានតែព្រះអាទិត្យប៉ុណ្ណោះទើបអាចប្រៀបសូម្បីហ្នឹង។»

«ខ្ញុំគិតថា មិនមែនជាកាតព្វកិច្ចចររបស់ខ្ញុំទេ
ដដែលគួររីករាយនឹងទិដ្ឋភាពដ៏អស្ចារ្យនេះតែម្តង
ទោះបីជាចិត្តរបស់ខ្ញុំព្រួយពេញដោយសច្ចុក្តីអំណរ ដោយសារតែភាពភ័យចិត្តបាច
ភាពស្រស់ស្អាត និងតម្កល់នៃអំរិទ្ធិដែលមាននៅក្នុងវាក្យដោយ។ ដូច្នេះ
ខ្ញុំបានដាក់វានៅលើតុកណ្តាលមួយក្នុងបន្ទប់របស់ខ្ញុំ
ហើយបានប្រកាសដំណឹងថា អស់អ្នកណាដែលមានបំណងប្រាថ្នា
អាចមកមើលទិដ្ឋភាពដ៏រុងរឿង និងភ័យចិត្តបាចបំផុត
ដដែលមនុស្សស្នេហាបានឃើញនៅក្នុងជីវិតនេះ។»

«មនុស្សទាំងឡាយបានចាប់ផ្តើមចូលមក ដំបូងមានចំនួនតិច
ប៉ុន្តែក៏កាន់តែច្រើនឡើងរហូតដល់ជាហូររលូនមនុស្ស។
ពេញក្នុងក្រុមមនុស្សទាំងឡាយនៅក្នុងប្រអប់ដាក់គ្រឿងអលង្ការនោះជាលើកដំបូង
ពួកគេចាប់អារម្មណ៍អស្ចារ្យ ហើយស្រកែដោយអំណរ។
ប៉ុន្តែពេលអ្នកទស្សនាកាន់តែច្រើនឡើង
ម្នាក់ៗក៏ចាប់ផ្តើមរំខានដល់តុបង្គោលនោះ ដោយយកវាចេញពីប្រអប់
ហើយរាយការណ៍លើតុ។ ខ្ញុំចាប់ផ្តើមគិតថា ម្ចាស់នឹងទាមទារប្រអប់
និងតុបង្គោលនោះមកពីដៃខ្ញុំវិញ; ហើយបើខ្ញុំអនុញ្ញាតឲ្យវាត្រូវបានរាយការណ៍
ខ្ញុំនឹងមិនអាចដាក់វាឡើងវិញទៅក្នុងប្រអប់វានៅក្នុងប្រអប់ដូចមុនវិញបានឡើយ;
ហើយមានអារម្មណ៍ថា
ខ្ញុំនឹងមិនអាចទទួលខុសត្រូវចំពោះការទាមទារនោះបានជាដាច់ខាតទេ
ព្រោះវាផ្ទុះនឹងផ្ទុះអស្ចារ្យណាស់។ បន្ទាប់មក
ខ្ញុំចាប់ផ្តើមអង្វររបស់ជាជនកុំឲ្យប៉ះពាល់វា ឬយកវាចេញពីប្រអប់;
ប៉ុន្តែខ្ញុំអង្វរច្រើនប៉ុណ្ណា ពួកគេក៏កាន់តែរាយការណ៍ច្រើនប៉ុណ្ណោះ;
ហើយឥឡូវនេះ ពួកគេហាក់ដូចជារាយការណ៍ពេញបន្ទប់ លើតុ
និងលើគ្រប់គ្រឿងសង្ហារឹមទាំងអស់នៅក្នុងបន្ទប់។»

“បន្ទាប់មក ខ្ញុំបានឃើញថា នៅក្នុងចំណោមតុបង្គោលពិត និងកាក់ពិត
ដដែលពួកគេបានបាចសាច់ចេញនោះ ពួកគេបានបាចសាច់តុបង្គោលដៃកុលាយ
និងកាក់កុលាយដៃកុលាយជាចំនួនរាប់មិនអស់ចូលរួមផង។
ខ្ញុំមានសច្ចុក្តីដ៏កំហឹងយ៉ាងខ្លាំងចំពោះអំពើទាបថោក
និងការអាក្រក់របស់ពួកគេ ហើយបានស្នើបន្ទុកទៅ
និងគឺដៀលពួកគេចំពោះរឿងនោះ; ប៉ុន្តែ
ខណៈដែលខ្ញុំស្នើបន្ទុកទៅកាន់តែខ្លាំង ពួកគេក៏បាចសាច់តុបង្គោលដៃកុលាយ
និងកាក់មិនពិតក្នុងចំណោមតុបង្គោលពិតកាន់តែច្រើនឡើងដែរ។”

«បន្ទាប់មក ខ្ញុំក៏កត់មានការខឹងសម្បោរនៅក្នុងព្រលឹងខាងសាច់ឈាមរបស់ខ្ញុំ
ហើយចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការលាងខាងសាច់ឈាម ដើម្បីឲ្យពួកគេចេញពីបន្ទប់។
ប៉ុន្តែ ខណៈដែលខ្ញុំកំពុងឲ្យពួកគេម្នាក់ៗចេញ នោះមានបីនាក់ទៀតចូលមក
ហើយនាំយកចូល កម្មវិធី ខ្ពស់ និងសំរាមគ្រប់យ៉ាងចូលមក
ដល់ថ្នាក់ពួកវាបានគ្របដណ្តប់លើគ្រឿងអលង្ការពិត តុបង្គោល ដើម និងកាក់ទាំងអស់
ដដែលគួរបានបិទបាំងពីការមើលឃើញទាំងស្រុង។
ពួកគេក៏បានហែប្រអប់អលង្ការរបស់ខ្ញុំជាបំណកៗ
ហើយខ្ញុំចាត់ខ្លាចរាវនៅក្នុងចំណោមសំរាមផងដែរ។ ខ្ញុំគិតថា
គ្មាននរណាម្នាក់យកចិត្តទុកដាក់ចំពោះទុក្ខខសោក ឬក៏ហឹងរបស់ខ្ញុំឡើយ។
ខ្ញុំបានហាក់ទឹកចិត្ត និងអស់សង្ឃឹមទាំងស្រុង រួចអង្គុយចុះហើយយំ។»

«នោះខណៈដែលខ្ញុំកំពុងយំសោក និងកាន់ទុក្ខចំពោះការហត់បង់ដ៏ធំ និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្ញុំដូចនេះ ខ្ញុំឃើញនឹកចាំដល់ព្រះ ហើយអធិស្ឋានដោយអស់ពីចិត្តថា ទ្រង់នឹងចាត់ជំនួយមកឲ្យ។ ភូមាមនោះ ទ្រង់បើកឡើង ហើយបុរសម្នាក់បានចូលមកក្នុងបន្ទប់ ខណៈដែលមនុស្សទាំងអស់បានចាកចេញពីទីនោះ; ហើយគាត់ ដោយកាន់ដក់សម្រាប់បោសជូលិនៅក្នុងដៃ បានបើកបង្អួចទាំងឡាយ ហើយចាប់ផ្តើមបោសយកជូលី និងសំរាមចេញពីបន្ទប់។»

«ខ្ញុំឃើញអង្គរទ្រង់ឲ្យអត់ទុក្ខ ព្រោះមានគុរ្យឿងអលង្ការដ៏មានតម្លៃខ្ពស់ៗ ត្រូវបានបោះចោលនៅកណ្តាលគំនរសំណល់ហាក់បីកែ។»

ទ្រង់បានប្រាប់ខ្ញុំថា «កុំខូចចិត្តឡើយ» ពីព្រោះទ្រង់នឹង «ថែរក្សាពួកគេ»។

«បន្ទាប់មក ខណៈដែលគាត់កំពុងបោសកម្មវិធី និងសំរាម តុបតុល្លង់ក្នុងក្រលាយ និងកាក់ក្នុងក្រលាយទាំងអស់ ក៏ហើបឡើង ហើយចេញតាមបង្អួចដូចជាពាក្យ ហើយខ្យល់ក៏បានបក់នាំពួកវាទៅហាក់។ ក្នុងភាពអ៊ូអរនោះ ខ្ញុំឃើញបិទភ្នែកក្រោយភ្នែក; ពេលខ្ញុំបើកវាឡើងវិញ សំរាមទាំងអស់បានហត់អស់។ តុបតុល្លង់ដ៏មានតម្លៃ ពេជ្រ កាក់មាស និងកាក់ប្រាក់ បានរាយប៉ាយយ៉ាងបរិបូរណ៍ទូទាំងបន្ទប់។»

បន្ទាប់មក គាត់បានដាក់ប្រអប់មួយលើក្តី ដល់ជំងង និងស្រស់ស្អាតជាងប្រអប់មុនជាច្រើន ហើយបានប្រមូលគុរ្យឿងអលង្ការ តុបតុល្លង់ពេជ្រ និងកាក់ទាំងឡាយដោយកុត្តាប្រុង ហើយបោះវាចូលក្នុងប្រអប់នោះ រហូតដល់មិនសល់មួយឡើយ ទោះបីតុបតុល្លង់ពេជ្រខ្ពស់មិនធំជាងចុងមុជ្តលក៏ដោយ។

បន្ទាប់មក ទ្រង់បានហៅខ្ញុំឲ្យ «មក ហើយមើល»។

«ខ្ញុំឃើញមើលចូលទៅក្នុងហិបនោះ ប៉ុន្តែភ្នែករបស់ខ្ញុំត្រូវបានពន្លឺនៃទិដ្ឋភាពនោះផ្សំឲ្យស្រវាំង។ វាបញ្ចេញពន្លឺភ្លឺរុងរឿងដប់ដងលើសពីរុងរឿងដើមរបស់វា។ ខ្ញុំគិតថា វាត្រូវបានខាត់សម្រាកនៅក្នុងខ្នាច់ដោយជើងរបស់មនុស្សអាក្រក់ទាំងនោះ ដែលបានហាចខ្ទប់ចោលវា ហើយជាន់វាទៅក្នុងជូលី។ វាត្រូវបានរៀបចំដល់ដាច់ដ៏ស្រស់ស្អាតនៅក្នុងហិបនោះ គ្រប់យ៉ាងនៅក្នុងរូបរបស់ខ្លួន ដោយគ្មានសុភមង្គលដ៏អាក្រក់យើងឃើញនៃ ការខិតខំរបស់បុរសដែលបានដាក់វាចូលទៅក្នុងនោះ។ ខ្ញុំឃើញស្រីក្រឡើងដោយអំណរយ៉ាងខ្ពស់ ហើយសំឡេងស្រីក្រនោះបានដាស់ខ្ញុំឲ្យភ្ញាក់ឡើង»។ Early Writings, 81–83.

យើងនឹងពិភាក្សាអំពីសុបិនរបស់មីឡីននៅក្នុងអត្ថបទបន្ទាប់។

អត្ថបទខាងក្រោមនេះគឺជាសេចក្តីផ្តើមនៃស្តុបិនទីពីររបស់ William Miller ដល់ James White បានសរសេរនៅពេលដែលគាត់បានបោះពុម្ពផ្សាយស្តុបិនរបស់ Miller ក្នុងកាសែត Advent Herald។

“ស្តុបិនខាងក្រោមនេះត្រូវបានបោះពុម្ពនៅក្នុង Advent Herald កាលពីជាងពីរឆ្នាំមុនមកហើយ។ ពេលនោះ ខ្ញុំឃើញថា វាបានបញ្ចេញជាក់យ៉ាងច្បាស់អំពីបទពិសោធន៍អតីតកាលរបស់យើងក្នុងការយាងមកជាលើកទីពីររបស់ព្រះគ្រីស្ទ ហើយថា ព្រះទ្រង់បានប្រទានស្តុបិននេះ

ដើម្បីបីជាបុរេយោជន៍ដល់ហ្វូងចៀមដដែលបានខូចាត់ខូចាយ។”

«នៅក្នុងទីសម្បជញ្ញៈទាំងឡាយនៃការខិតមកជិតនៃច្បាប់ដ៏អស្ចារ្យ និងដ៏គួរឲ្យភ័យខ្លាចរបស់ព្រះអម្ចាស់ ព្រះមានដាក់សុបិនទាំងឡាយ។ សូមមើល យ៉ូអែល 2:28-31; គិច្ចការ 2:17-20។ សុបិនអាចកើតឡើងតាមបីយ៉ាង៖ ទីមួយ “ដោយសារកិច្ចការជាច្រើន”។ សូមមើល សាស្ត្រាប្បាយ 5:3។ ទីពីរ អ្នកដដែលស្ថិតនៅក្នុងរោមវិញ្ញាណអាក្រក់ និងការបញ្ចេញឆ្មោះរបស់សាតាំង អាចមានសុបិនដោយឥទ្ធិពលរបស់វា។ សូមមើល ចន្លោះទីយកថា 8:1-5; យេរេមា 23:25-28; 27:9; 29:8; សាការី 10:2; យូដាស 8។ ហើយទីបី ព្រះតែងតែមានបង្កើន ហើយនាំតែបង្កើនបុរាណសុភវរបស់ទ្រង់ គឺច្បាប់ច្រើន ដោយសុបិនទាំងឡាយ ដដែលកើតមកតាមរយៈការបម្រើរបស់ទេវតា និងព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ។ អ្នកដដែលឈរនៅក្នុងពន្លឺច្បាស់លាស់នៃចេក្រីពិត នឹងដឹងថា នៅពេលណាព្រះប្រទានសុបិនមួយដល់ពួកគេ; ហើយអ្នកដូចនោះនឹងមិនគួរមានបញ្ចេញឆ្មោះ ហើយនាំឲ្យរងផលដោយសុបិនក្នុងក្រុមហ៊ុនឡើយ។»

«ហើយទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ចូរស្តាប់ពាក្យរបស់យើងឥឡូវនេះចុះ; បើក្នុងចំណោមអ្នករាល់គ្នាមានហោរាម្នាក់ យើង គឺព្រះយេស៊ូវ នឹងបង្ហាញខ្លួនយើងឲ្យគាត់ស្គាល់ក្នុងនិមិត្ត ហើយនឹងមានព្រះបន្ទូលនឹងគាត់ក្នុងសុបិនមួយ។ ជនគណនា 12:6។ យ៉ាកុបបាននិយាយថា «ទេវតានៃព្រះយេស៊ូវមានពាក្យមកឲ្យក្នុងសុបិនមួយ។ លោកុបុបតុតិ 31:2។ «ហើយព្រះមានយាងមកឡានជាជនស៊ី ក្នុងសុបិនមួយនៅពេលយប់»។ លោកុបុបតុតិ 31:24។ ចូរអានសុបិនរបស់យ៉ូសែប [លោកុបុបតុតិ 37:5-9] ហើយបន្ទាប់មករឿងដ៏គួរចាប់អារម្មណ៍អំពីការសម្រេចបំពេញរបស់វានៅអេហ្សីប។ «នៅគឺបង្អួច ព្រះយេស៊ូវមានលេចមកដល់សាឡាម្នាក់ក្នុងសុបិនមួយនៅពេលយប់»។ ១ ពង្សាវតារកុសត្រ 3:5។ រូបសំណាកដ៏ធំ និងសំខាន់យ៉ាងខ្លាំងនៅជំពូកទីពីរនៃដៃនិយាយ គួរមានប្រទានក្នុងសុបិនមួយ ហើយដូចគ្នានេះដែរ សត្រូវប្អូន ជាដើម នៅជំពូកទីបួន។ កាលហ្វូងស្រីរំលោភបំពានព្រះអង្គសង្គ្រោះទារក យ៉ូសែបគួរមានព្រះប្រទានក្នុងសុបិនមួយឲ្យរត់ចេញពីអេហ្សីប។ ម៉ាថាយ 2:13។

«នៅគ្រាចុងក្រោយបង្អស់ ព្រះជាម្ចាស់មានព្រះបន្ទូលថា យើងនឹងចាក់បង្កព្រះវិញ្ញាណរបស់យើងលើមនុស្សសាច់ឈាមទាំងអស់ ហើយកូនបុរសនិងកូនស្រីរបស់អ្នករាល់គ្នានឹងចូលដៃទំនាយ ក្នុងដំណើររបស់អ្នករាល់គ្នានឹងយើងនិមិត្ត ហើយមនុស្សសាច់របស់អ្នករាល់គ្នានឹងសុបិនសុបិន។” គិច្ចការ 2:17។

«អំណោយទាននៃការព្យាករណ៍ តាមរយៈសុបិន និងនិមិត្ត គឺនៅទីនេះជាផលនៃព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ ហើយនៅក្នុងគ្រាចុងក្រោយ នឹងគួរសម្រេចឲ្យយើងយ៉ាងគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីបង្កើតជាទីស្គាល់មួយ។ វាជាអំណោយទានមួយក្នុងចំណោមអំណោយទានទាំងឡាយរបស់ពួកជំនុំដំណឹងល្អ។»

«ហើយទ្រង់មានប្រទានឲ្យមានខ្លះជាសាក្សី ហើយខ្លះជាព្យាករិ ហើយខ្លះជាអ្នកផ្សព្វផ្សាយដំណឹងល្អ ហើយខ្លះជាគង្វាល និងគ្រូបង្រៀន ដើម្បីឲ្យពួកបរិសុទ្ធបានគ្រប់លក្ខខណ្ឌ សម្រាប់កិច្ចការនៃការបម្រើ និងសម្រាប់ការស្តាប់នូវបក្សរបស់ព្រះគ្រីស្ទ។” អភេស្វេ 4:11-12»

«ហើយព្រះជាម្ចាស់បានតាំងអ្នកខ្មែរក្នុងក្រុមជំនុំ ជាមុនដំបូងជាសាវ័ក
បន្ទាប់មកជា ហោរា» ជាដើម។ ១ ក្រិស្តចូស ១២:២៨។ “កុំមើលងាយ
ការព្យាករណ៍ឡើយ”។ ១ ថេសាឡូនិក ៥:២០។ សូមមើលផងដែរ កិច្ចការ ១៣:១; ២១:៩;
រ៉ូម ៧:៦; ១ ក្រិស្តចូស ១៤:១, ២៤, ៣៩។ ហោរា ឬការព្យាករណ៍
គឺសម្រាប់ការស្ថាបនាក្រុមជំនុំរបស់ព្រះគ្រីស្ទ;
ហើយគុមានភស្តុតាងណាមួយដែលអាចយកចេញពីព្រះបន្ទូលនៃព្រះបានថា
ពួកវាក្របបញ្ចូលបំប៉នពេលអ្នកផ្សេងៗដំណឹងល្អ គ្រូគង់វាល
នឹងគ្រូបង្រៀនក្របបញ្ចូលបំប៉ននោះទេ។ ប៉ុន្តែអ្នកជំនាញនិយាយថា “មាននិមិត្ត
និងសុបិនក្នុងកំឡុងពេលជាច្រើនណាស់
ដល់ថ្នាក់ខ្ញុំមិនអាចមានទំនុកចិត្តលើអ្វីៗបុរាណនោះបានឡើយ”។
នោះពិតមែនថា សាតាំងមានរបស់ក្នុងបន្ទប់របស់វា។
វាតែងតែមានហោរាក្នុងកំឡុងពេលជាច្រើន ហើយបុរាណណាស់
យើងអាចរំពឹងថាមានពួកគេនៅពេលនេះផងដែរ
ក្នុងម៉ោងចុងក្រោយនៃការបោះបញ្ចេញនៃ ដើមជម្ពូនរបស់វា។
អស់អ្នកដែលបដិសេធវិវរណៈពិសេសបែបនេះ ដោយសារមានរបស់ក្នុងបន្ទប់
នោះក៏អាចនិយាយបានសមគួរដូចគ្នាថា ពួកគេគ្រូតែបន្តទៅមុខបន្តិចទៀត
ហើយបដិសេធថា ព្រះមិនដែលបានបើកសម្តែងដល់អង្គការដល់មនុស្សក្នុងសុបិន
ឬក្នុងនិមិត្តឡើយ ពីព្រោះរបស់ក្នុងបន្ទប់តែងតែមានជានិច្ច។»

«សុបិន និងនិមិត្តជាមធ្យោបាយដែលព្រះបានបង្ហាញអង្គការដល់មនុស្ស។
តាមរយៈមធ្យោបាយនេះ ទ្រង់បានមានព្រះបន្ទូលទៅកាន់ពួកហោរា; ទ្រង់បានដាក់អំណាច
នៃការព្យាករណ៍ក្នុងចំណោមអំណាចនៃក្រុមជំនុំដំណឹងល្អ
ហើយបានចាត់ទុកសុបិន និងនិមិត្តជាមួយនឹងទិសមុខដទៃទៀតនៃ
“ចុងចុងក្រោយ”។ អាម៉ែន។»

« គោលបំណងរបស់ខ្ញុំក្នុងសេចក្តីកត់សម្គាល់ខាងលើនេះ
គឺដើម្បីដកចេញនូវការជំនាញទាំងឡាយតាមរបៀបនៃព្រះគម្ពីរ
ហើយរៀបចំចិត្តគំនិតរបស់អ្នកអានសម្រាប់អ្វីដែលគេទៅនេះ។ » James White.